

Onder het raam door naar de straat kijken

Jan Sint Nicolaas

Den Haag - De ambtenaren die straks hoog in de Jubi-torens voor de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken hun werk doen, kunnen gewoon naar de straat kijken. Niet door het raam, maar door een 4 centimeter brede spleet onder de voorzetramen.

Het was slechts één van de bijzondere eisen die de Rijksgebouwendienst (RGD) stelde aan de kozijnen in de torens in het Haagse Wijnhavenkwartier. Die komen van AKS Bouw in Grubbenvorst. Het geheel aan eisen en regelgeving maakt Jubi voor projectleider Lei Brunken tot een uiterst leerzaam project, waar hij na oplevering eind volgend jaar in totaal bijna 5 jaar aan heeft gewerkt. "En dan ben ik ook wel weer aan iets anders toe."

Voor de leverancier van ramen, deuren en vliesgevels (AKS staat voor aluminium, kunststof, staal) zit het werk er nu voor circa 60 procent op. Dan zijn 4200 zogeheten 'Kastfenster' geplaatst. In oppervlakte: 14.500 vierkante meter aluminium kozijnen, 2500 vierkante meter stalen kozijnen en 500 vierkante meter aluminium vliesgevel. De kozijnen op de begane grond worden aan de buitenzijde afgewerkt met messing profielen, een geliefd materiaal van architect Kollhoff.

Het Kastfenster, gebaseerd op het principe van een kozijn met voorzetraam, is samengesteld uit een naar binnen te openen geïsoleerde binnenschil met zonwerend glas, een luchtspouw met geïntegreerde zonwering en een gelaagde buitenschil. Wat er ook gebeurt, die valt niet van grote hoogte in stukken naar beneden en beschermt de zonwering. Door de kikspleet onder het raam kan de buitenlucht vrij binnenstromen en bij een gesloten binnenvenster weer uitstromen via een opening aan de bovenzijde van het profiel.

Luzern

Om te testen of de kozijnen voor bepaalde gedeelten van de hoogbouw een extreme windbelasting van 7000 Pascal aan kunnen, togen de mensen van AKS Bouw naar de universiteit van Luzern in Zwitserland. Daar staat één van de weinige proefopstellin-

Het complex met de torens van Justitie en Binnenlandse Zaken dat in Den Haag verrijst, is na voltooiing het grootste rijksgebouw in Nederland. Cobouw volgt de werkzaamheden op de voet.

gen in Europa die daarvoor zijn uitgerust. Gemonteerd in een betonnen casco werd het complete element van Schüco door een XL-ventilator 2,5 centimeter naar binnen (onderdruk) en naar buiten (overdruk) geduwd. Zonder schade te veroorzaken, mede dankzij de speciale profielzwaartes en verankeringen. Ook de regentest doorstond het 250 kilo zware element met glans.

Inbraakwerend

Maar daarmee was het vervolg van het Jubi-project voor AKS Bouw nog steeds geen standaard werk. Zo moest een deel van de kozijnen inbraakwerend worden uitgevoerd. Om brandoverslag van beneden naar de bovenste verdiepingen via de gevel te voorkomen, monteerde AKS net boven het dak van het atrium op de vierde en op de tiende verdieping, waar de torens beginnen, brandwerende kozijnen. En voor de bescherming van onder andere bewindslieden schreef opdrachtgever RGD voor dat ook bepaalde stalen ramen kogelwerend, brandwerend of inbraakwerend moesten worden uitgevoerd. Bij al het bijzondere glas werkte AKS nauw samen met leveranciers Scheuten en Saint Gobain. Het Limburgse bedrijf, met 37 personeelsleden, laat zijn kozijnen maken bij drie Duitse bedrijven waar het mede-aandeelhouder van is. De totale groep heeft een personeelsbestand van circa 230 medewerkers. De aluminium ramen voor het Jubi-project komen van Vos Metallbau in Geldern. ZNR in Rucphen levert de stalen ramen.

Personeel van Duco Monbouw plaatst de kozijnen van de Jubi-torens van binnenuit met een glaslift. Foto: Peter van Mulken